40 ANIVERSARI

REVISTA ECONÒMICA DE CATALUNYA

93
JUNY 2026

40 anys d'anàlisi de l'economia catalana

Col·legi d'Economistes de Catalunya
Al servei dels professionals de l'economia i de l'empresa

Ressenya

L'economia de les dades. Instruments i aplicacions

Guillem López-Casasnovas
Director de la 'Revista Econòmica de Catalunya' (REC)

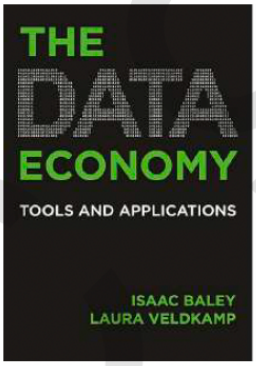

The data economy. Tools and Applications
Isaac Baley i Laura Veldkamp.
Princeton University Press, 2025.

Isaac és un jove israelià, avui català, que viu i treballa al país impartint economia a la Universitat Pompeu Fabra. S'estima la llengua i parla un molt bon català, i és un col·lega molt apreciat al Departament d'Economia. Juntament amb Laura Veldkamp, catedràtica d'Economia i Finances de la Universitat de Columbia (GSB), Isaac Baley acaba de publicar un llibre que està destinat a convertir-se en un text de referència per a qui vulgui conèixer la nova economia de les dades.

Un text acadèmic sobre macroeconomia i finances que incorpora el paper central de les dades a la vida econòmica. Sobre aquesta base, construeix nous models que incorporen el paper de les dades per a la predicció d'*outputs* agregats de l'economia, de posicionaments estratègics de les empreses, amb vista a oferir una guia d'inversió, des del poder de mercat que poden atorgar, tant a mercats com a plataformes, i per mesurar i avaluar els impactes de les polítiques en el benestar. Si fa no fa, aquest és el contingut dels diferents capítols, treballats des dels instruments de l'estadística bayesiana.

Els autors introdueixen en els models tradicionals la nova realitat, marcada per un "producte", la informació, que no es troba en el còmput del PIB. Es tracta d'uns "béns", les dades, que són resultats colaterals de l'activitat econòmica, del rastreig que deixen les transaccions des de l'inici fins al final, des de la motivació per cercar fins el moment de consumir. Es tracta de béns que no són rivals, ja que la utilització d'uns no impedeix la d'altres; excloïbles, això sí (una volta aclarit de qui són aquestes dades), i que permeten fruir tant de beneficis creixents a escala (qui més fa, més procrea i més recull) com alhora decreixents (amb retorn marginal, per acumulació, cada cop més baixos).

Generen economies de xarxa (agrupaments que reforcen per la via de les externalitats positives). Per a l'empresa que posseeix tota aquesta informació, és un actiu que no surt al seu balanç, però que és decisiu per a la bona marxa dels negocis. L'adquisició d'informació s'analitza com una mena d'economia de bescanvi ("jo et deixo utilitzar gratis un servei i t'agafo els registres a canvi"). L'empresa utilitza tota aquesta ingent informació per predir millor, per conduir decisions internes, reduir riscos i millorar el seu poder de mercat. Un intercanvi do ut des que cada cop s'ha de negociar millor a partir de reforçar, segons els autors, l'empoderament del consumidor, avui més dèbil davant l'incentiu o servitud al qual el sotmet sovint l'empresa. El llibre té bones dosis matemàtiques, tot i que està en curs un complement relatiu a les seves implicacions de policy, més divulgatives, que tractin tant dels avantatges com dels perills per al benestar social de les seves aplicacions. □

REC 93